

# Vejkantsdanmarks fremtid

*fire scenarier for  
modellandsbyen Skrumpelev*

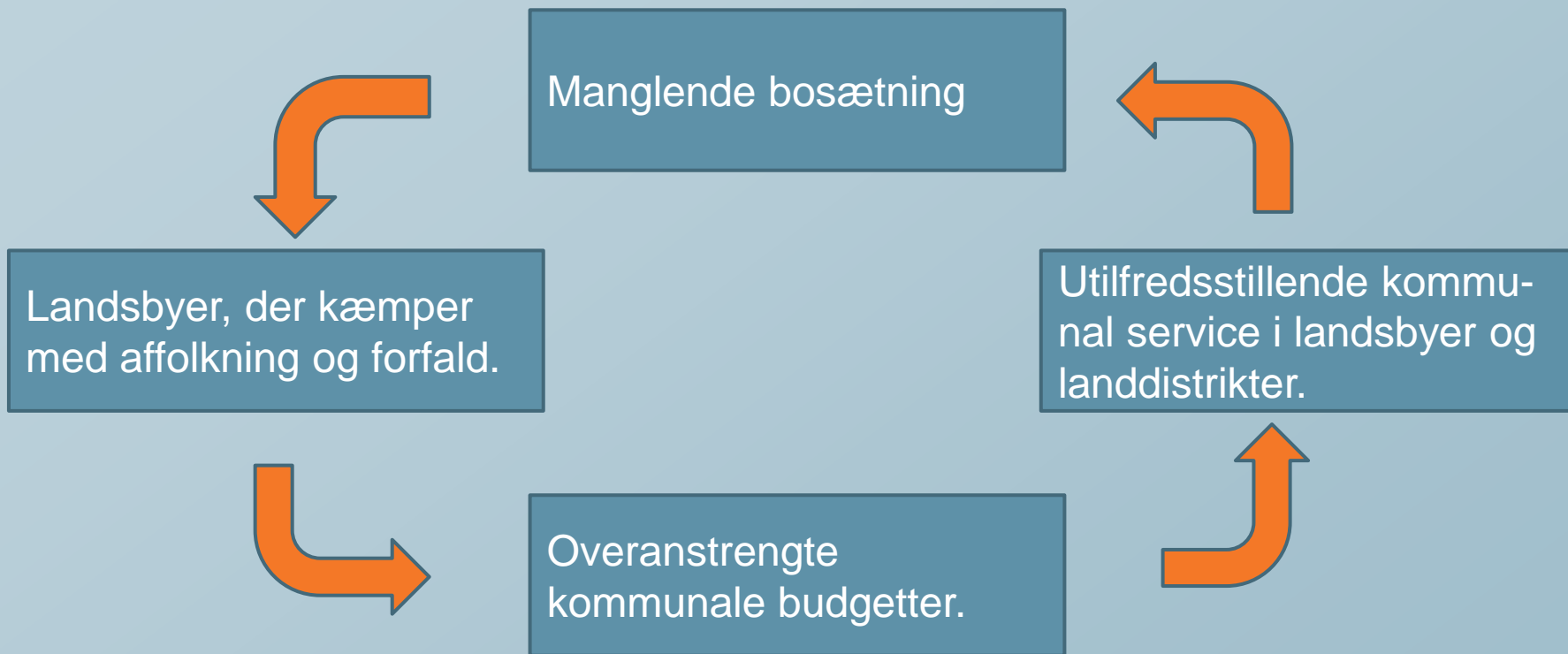
Dansk Byplanlaboratorium



# Dagsorden

1. Problemet
2. Hvad er en vejkantsby?
3. Projektets metode
4. Om modellandsbyen Skrumpelev
5. De fire scenarier
6. Konkluderende bemærkninger

# 1. Problemet.. som vi ser det



Løsninger: at skrumpe eller afvikle 1 landsby for at kunne styrke 2 tilbageblivende landsbyer

→ Kommuner må prioritere ..

## 2. Hvad er en vejkantssby?



# 3. Projektets metode:

- *samarbejde mellem syv kommuner og Byplanlaboratoriet*

- Samarbejde med planlæggere – der ved hvor skoen trykker – fra Faaborg-Midtfyn, Hjørring, Lemvig, Lolland, Mariagerfjord, Morsø og Vordingborg Kommuner.
- Fire debatseminarer med brug af fysisk model.



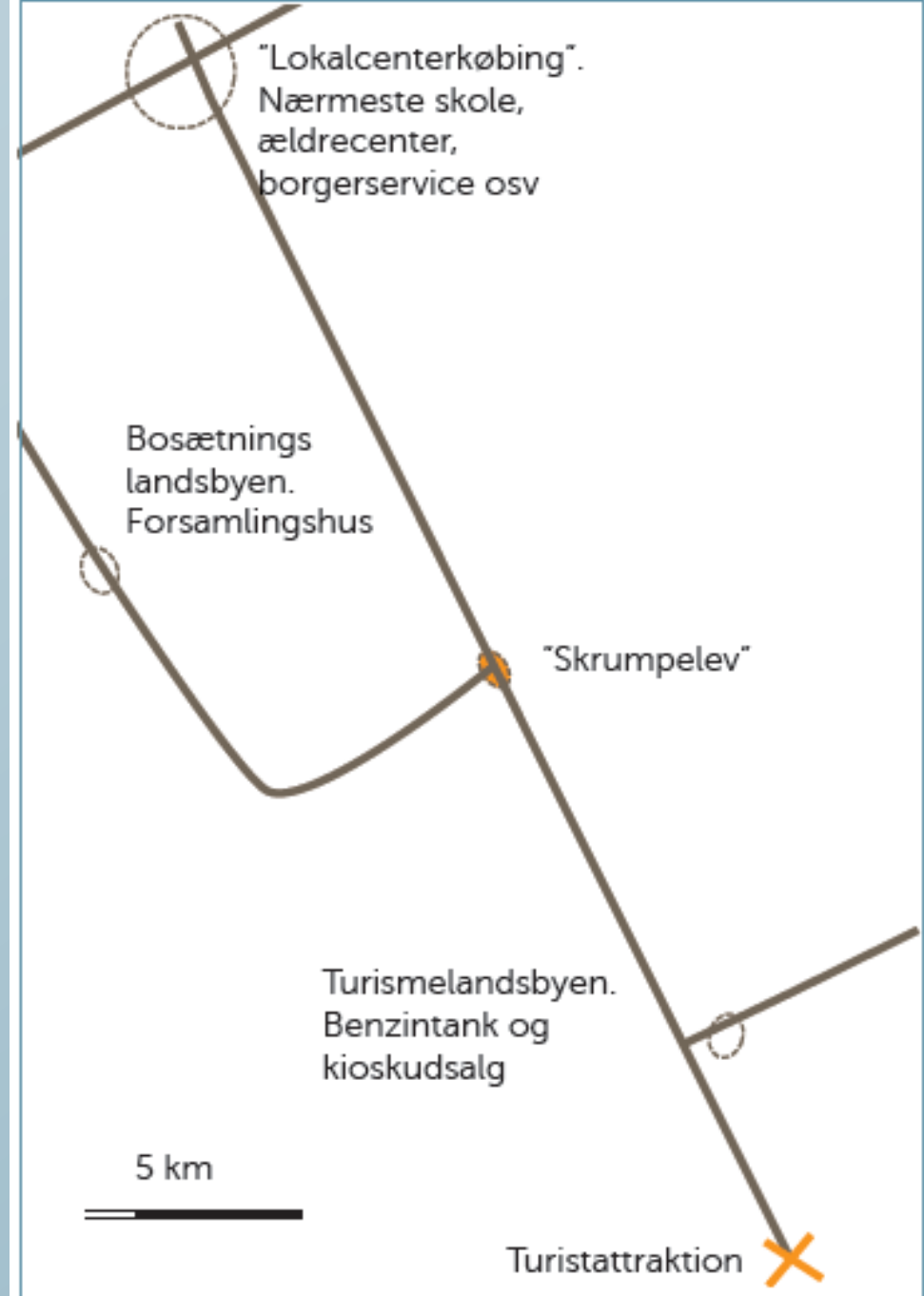
# Om veikantsbyen **Skrumpelev** i 2014



- 130 ejendomme, mange ud til en støjbelastet landevej, nogle i parcelhuskvarter. 20 står tomme.
- 150 indbyggere, bredt sammensatte, men hovedparten efterlønnere og pensionister.
- Småerhverv som hjemmefrisør og perlegrusmekaniker.

# Skrumpelevs omgivelser

Skrumpelev ligger 15 km fra 'Lokalcenterkøbing', som er en mindre provinsby, hvor der er kommunale og private servicetilbud som *børnehave, skole, plejecenter og supermarkeder*.



# Scenarie 1 'Lade stå til' i 2034



*I dette scenarie bliver Skrumpelev ladet i fred. Af de oprindeligt 150 indbyggere er der i 2034 98 tilbage. Indbyggerne er fordelt på ca. 80 ejendomme, mens ca. 35 ejendomme står tomme. Kommunen har nedrevet nogle af de allerværste ruiner.*



# Scenarie 1

## 'Lade stå til'

- Status quo
  - også en strategi !
- Almindelig fraflytning
- Huller i husrækken



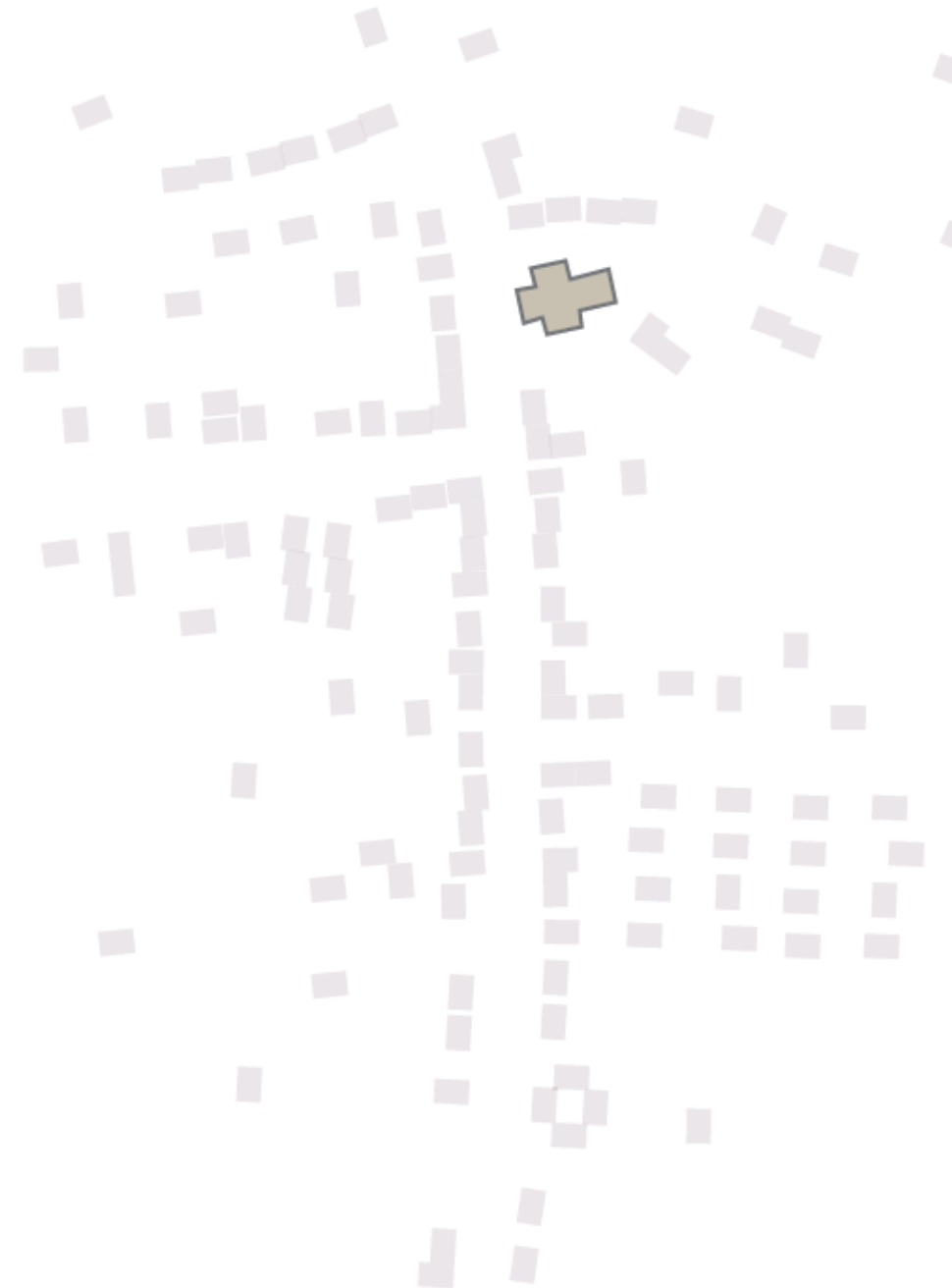
# Scenarie 2 'Total afvikling' i 2034



*I dette scenarie bliver alle Skrumpelevs ejendomme opkøbt og nedrevet en efter en, mens indbyggerne genhuses i den nærmeste provinsby. Ejendommene bliver gradvist solgt til landbrugsformål.*

# Scenarie 2 'Total afvikling'

- Genhusning, opkøb og nedrivning
- 20-årig proces
- Politisk fokus



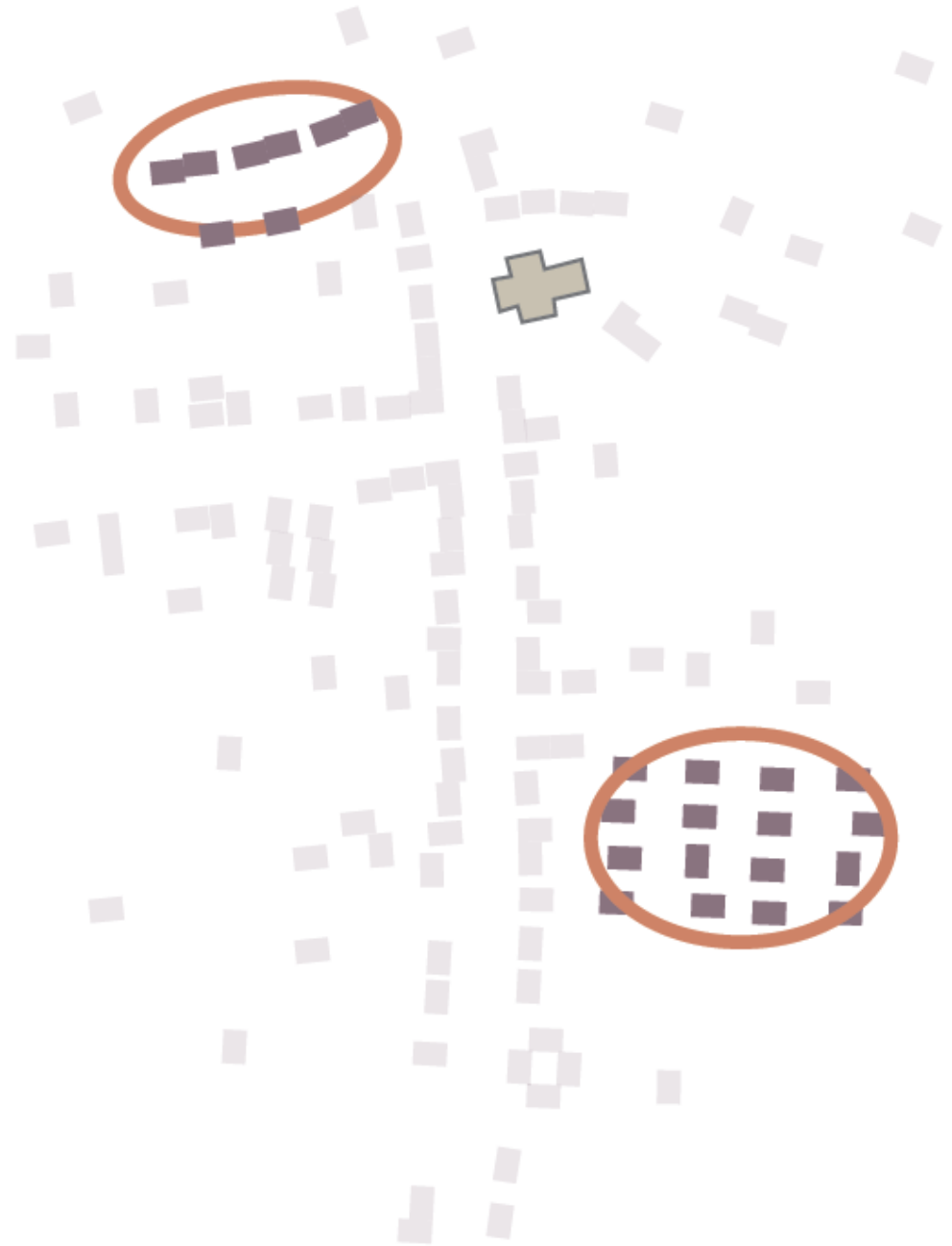
# Scenarie 3 'Udtynding' i 2034



*I dette scenarie er der foregået en kraftig udtynding i ejendommene langs vejen. Der er ca. 50 indbyggere tilbage, som bor i de 20 huse der er tilbage i parcelhuskvarteret og overfor kirkebakken. Langs Landevejen er der opstået en grønning, hvor et lokalt fårelaug holder får.*

# Scenarie 3 'Udtynding'

- Enklaver - farvel til  
vejkantsbyen
- Understøt borgeres  
initiativ
- Flyttehjælp



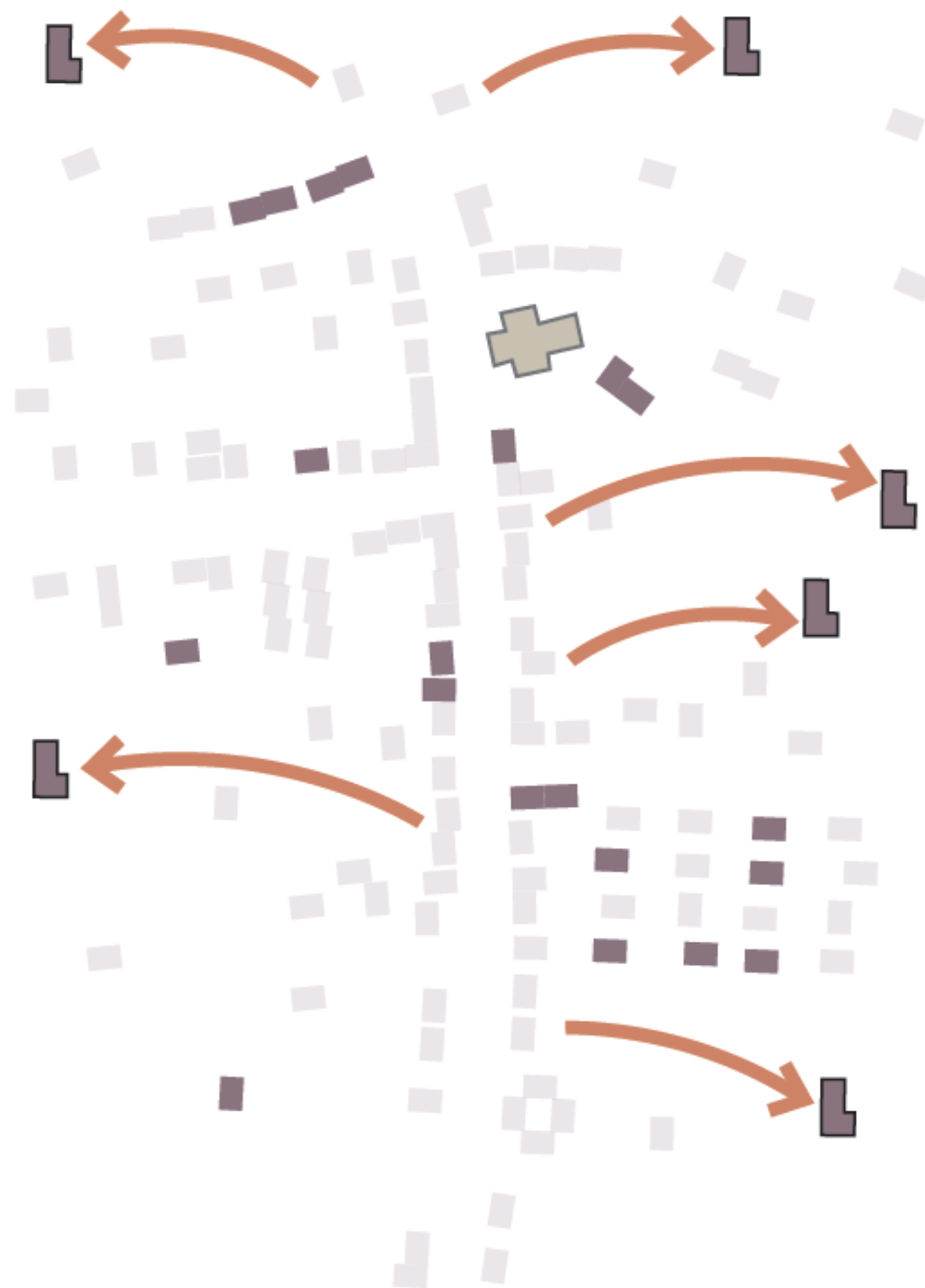
# Scenarie 4 'Udflytning' i 2034



*I dette scenarie er der foregået en kraftig udtyndning i ejendommene langs vejen. En del af indbyggerne har fået lov til at flytte byggeretten væk fra Landevejen og bygget nye huse. Resten af de ca. 50 indbyggere bor nu rundt omkring i de tidligere landsbyhuse, og der er i alt ca. 20 huse tilbage.*

# Scenarie 4 'Udflytning'

- Huse i landskabet eller sprawl?
- Behold værdierne?
- Opgør med arvesølvet?



# Økonomi over 20 år - et groft overslag

Scenarie 1: Lade stå til (2/3 drift – udgifterne fortsætter)	37,4 mio.
Scenarie 2: Total afvikling (lidt under 1/2 drift – herefter er udgifterne afviklet)	39,4 mio.
Scenarie 3: Uddynding	39,8 mio.
Scenarie 4: Udflytning (lidt over 1/2 drift – herefter færre udgifter)	39,6 mio.



# Projektets anbefalinger

- Udfordringen med mange overflødige boliger går ikke væk af sig selv, der er behov for en national indsats.
- Vi skal gøre op med psykologiske barrierer der er for at skrumpe landsbyer.
- Der er behov for flere midler, men de økonomiske overvejelser må ikke stå i vejen for diskussionen om landsbyernes fremtid.

*fortsættes..*

# Projektets anbefalinger, fortsat

- Der skal træffes et valg.
- **Uanset hvad, viser et overslag, overraskende nok, at begge dele koster en kommune næsten det samme → 38-40 mio. kr.**
- (Overslaget forudsætter dog, at der er statslige tilskud til alle nødvendige nedrivninger).

# Konkluderende..

- Nøglespørgsmålet er: Hvilken livskvalitet vil vi ha i vores vejkantsbyer?
- Kommunerne må prioritere:
  - Planer, der differentierer mellem områder/landsbyer:
  - Vi vil servicere landsby A-B-C.
  - Vil skrumpe/afvikle landsby X-Y.
- der mangler redskaber til at skrumpe landsbyer, særligt økonomi til nedrivning og et beløb til at hjælpe folk videre til en tilværelse et andet sted.

# Hvad siger I ?